

Ehdotus A 1966/UVU
Tekijä Konservatiivinen ryhmä
Käsittelijä Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta

Jäsen ehdotus yhteispohjoismaisten rakennusteknisten määräysten laatimisesta ja vaatimuksesta vähentää kuluja ja edistää kilpailun lisäämistä

Konservatiivinen ryhmä ehdottaa, että Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että laaditaan yhteispohjoismaiset rakennustekniset määräykset ja asetetaan vaatimus kulujen vähentämisestä ja kilpailun lisäämisen edistämisestä.

Konservatiivinen ryhmä suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

että käynnistetään työ pohjoismaisten sääntöjen ja määräysten kartoittamiseksi sekä tunnustetaan ja minimoidaan niiden eroavaisuudet. Näin voidaan luoda parhaat mahdolliset edellytykset ammattialojen väliselle yhteistyölle ja yhteishankinnoille Pohjoismaissa, mikä voi sujuvoittaa työmarkkinoita ja vauhdittaa asuntorakentamista.

Taustaa

Pohjoismailla on useita samankaltaisia haasteita, kun kyse on asuntorakentamiselle asetettavista teknisistä vaatimuksista. Vaatimukset syntyvät ilmastosta, energiatilanteesta ja ammattiosaamisesta.

Samalla työmarkkinoilla tarvitaan joustavuutta, jotta työvoima voi työskennellä kaikkialla Pohjoismaissa ilman että yksittäisen työntekijän tarvitsee tuntea vain hieman toisistaan poikkeavia maakohtaisia sääntöjä ja vaatimuksia. Nuorten työllistäminen on yksi Pohjoismaiden neuvoston painopistealueista. Lisäksi tehdään paljon töitä rajaesteiden raivaamiseksi. Toisistaan poikkeavat määräykset muodostavat "rajaesteiden" työvoiman liikkuvuudelle yli maarajojen ja ovat esteenä työvoiman käyttämiselle eri puolilla Pohjoismaita.

Määräyksiä ja sääntöjä harmonisoidaan monilla aloilla, mikä on tärkeää vahvan ja kestävä Pohjolan varmistamiseksi. Samalla on varmistuttava, ettei harmonisointi johda siihen, että vaatimuksista valitaan aina tiukimmat, sillä se nostaisi kustannuksia ja näin pohjoismainen yhteistyö johtaisi pohjoismaisen kilpailukykyyn heikkenemiseen. Norjassa kaavoitus- ja rakennuslainsäädäntöä on yksinkertaistettu edellisellä vaalikaudella. Tässä yhteydessä päätettiin muun muassa vähentää luvanvaraisten

toimenpiteiden määrää. Tämän ansiosta rakentajan ei tarvitse maksaa rakennuslupamaksua eikä kunnan tarvitse käyttää resursseja vähäisiin rakennusasioihin.

Myös rakennusteknisiä määräyksiä yksinkertaistettiin. Tällaista työtä ja harmonisointia tulee jatkaa Pohjoismaissa.

Jatkossa on mahdollista myös yksinkertaistaa olemassa olevien rakennusten käyttötarkoitusta; esimerkiksi kunnan tai valtion omistamia kiinteistöjä voidaan muuttaa kokonaan tai osittain asumiskäyttöön ja asuntojen kehittämiseen. Näin voitaisiin ottaa asumiskäyttöön teollisuustontteja, pysäköintialueita ja muita alueita, joiden käyttö asumistarkoitukseen on rajallinen. Tämän tulee sisältyä kaavoitus- ja rakennuslainsäädännön ja rakennusteknisten määräysten yksinkertaistamiseen tähtäävään työhön. Ajatuksena on, että voidaan käyttää olemassa olevaa infrastruktuuria, rakennuksia ja laitteita hyödyntäen niitä kiertotaloudellisessa prosessissa.

Norjassa myös rakennuslupakäsittely on digitalisoitu. Rakennuslaadun virasto (*Direktoratet for byggkvalitet*) on luonut rakennussektorin yhteispalvelujen kautta (*Fellestjenester BYGG*) sähköiseen *Altinn*-asiointipalveluun täysin sähköisen rakennuslupaprosessin. Nyt markkinoilla on tarjolla useita kaupallisia digitaalisia hakuratkaisuja. Norjan kunnat voivat käyttää uusia digitaalisia rakennuslupakäsittelyn ammattilaisjärjestelmiä eByggeSak-hankkeen avulla. Tämä on tehostanut ja standardisoinut rakennuslupien käsittelyä, samalla kun se on edistänyt yhdenvertaista kohtelua, minkä ansiosta sekä elinkeinoelämä että kunnat voivat säästää aikaa ja rahaa. Pohjoismaisten säännösten harmonisointia on tutkittu aiemmin, ja aiheesta on tehty raportteja, jotka osoittavat, mistä olisi eniten hyötyä:

PÄÄEROT POHJOISMAIDEN RAKENNUSMÄÄRÄYKSISSÄ VOIDAAN TIIVISTÄÄ LYHYESTI SEURAAVASTI:

- ◆ Norjassa rakennustekniset vaatimukset ja rakennuslupakäsittely on jaettuna kahteen määräyskokoelmaan: TEK17 ja SAK10. Muissa Pohjoismaissa rakennustekniset vaatimukset ja rakennuslupakäsittelyä koskevat säännöt on kerätty yhteen määräyskokoelmaan.
- ◆ Tanskassa ja Islannissa rakennusmääräyksistä säädetään erillisissä rakennuslaeissa, kun taas Norjassa, Ruotsissa ja Suomessa kaavoitus- ja rakennuslait on koottu yhteen.
- ◆ Toimivuus- ja suorituskykyvaatimusten osuus poikkeaa toisistaan Pohjoismaissa. Tanskassa ja Ruotsissa toimivuusvaatimuksilla on korkea osuus. Osuus on Norjassa hieman pienempi, kun taas Suomessa toimivuusvaatimuksia on paljon vähemmän.
- ◆ Aiemmissa raporteissa on todettu, että seuraavilla sääntelyaloilla on tarpeettomia tai epäloogisia eroavaisuuksia pohjoismaisten määräysten välillä:
  - esteettömyys ja esteetön suunnittelu
  - sisäilma ja terveys

- paloturvallisuus
- rakennuksen kestävyys ja turvallisuus.

Tätä taustaa vasten olisi toivottavaa, että Pohjoismaiden ministerineuvosto tarkastelee mahdollisuuksia parempaan harmonisointiin kilpailukykyisen ja kestäväen Pohjolan varmistamiseksi, niin että työvoiman osaaminen ja tiedot ovat käyttökelpoisia maiden rajojen yli.

Kööpenhaminassa 4. syyskuuta 2023

Maria Stockhaus (M)

Lars Püß (M)

Helge Orten (H)

Johan Hultberg (M)

Ann-Sofie Alm (M)

Tone Wilhelmsen Trøen (H)

Lene Westgaard-Halle (H)

Liv Kari Eskeland (H)

Heikki Autto (kok.)

Noora Fagerström (kok.)

Marko Kilpi (kok.)

Karoliina Partanen (kok.)

Bryndis Haraldsdóttir (Sj)

Asmundur Fridriksson (Sj)

Brigitte Klinskov Jerkel (KF)